

MEDYA TAKİP DOSYASI

10 Temmuz 2024 Çarşamba

YILLIK 720 MİLYON LİRALIK TASARRUF HEDEFİ

DHA

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Alparslan Bayraktar**, 2030 yılına kadar cadde ve sokak aydınlatmaları için 1.2 milyon LED armatür kurulumu yapılarak enerjiden yıllık 720 milyon lira tasarruf sağlanacağını açıkladı.

Cadde ve sokakların aydınlatılmasında kullanılan yüksek basınçlı sodyum buharlı lambalar yerine yüzde 50 tasarruf sağlayan LED armatürler sisteme dahil ediliyor. **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı**'nın koordinasyonunda Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) ve elektrik dağıtım şirketlerinin yürüttüğü verimlilik çalışması ile bugüne kadar genel aydınlatmada 140 bin LED armatür kurulumu gerçekleştirildi. 1 Temmuz itibarıyla 140 bin LED

armatürden yıllık bazda yaklaşık 82 milyon liralık tasarruf elde edildi. Türkiye genelinde yaklaşık 10 milyon armatür bulunuyor. 2023 yılında Türkiye'de genel aydınlatma amacıyla 5 bin 24 gigawatt-saat elektrik tüketildi. Oluşan faturayı ödemek için Bakanlık bütçesinden 23.6 milyar lira, belediye ve il özel idarelerinin bütçelerinden de 5.2 milyar lira çıktı.

KAMUDA TASARRUF TEDBİRLERİNE YÖNELİK YASA TEKLİFİ

BOTAŞ'ın 232 milyar TL alacağı
51,3 milyar TL'ye düşecek

Kamuda tasarruf tedbirlerine ilişkin düzenlemeler içeren kanun teklifi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın **BOTAŞ**'a olan 232,6 milyar lira tutarındaki borcu 51,3 milyar liraya düşebilecek.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda bugün görüşülecek Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin etki analizinden yapılan derlemeye göre, Türk Standartları Enstitüsü'ne (TSE) yatırımlarda kullanılmak üzere ilk defa bütçeden 2023 yılının Ağustos ayında 54 milyon 912 bin lira kaynak tahsis edilirken 2023 yılında toplam 1 milyar 274 milyon 912 bin lira, bu yıl içerisinde ise 371 milyon 555 milyon lirakaynak tahsisi yapıldı. Teklifte yer alan TSE'nin gelirlerine yönelik düzenlemenin yapılmaması halinde tahmini kurumun bütçe açığının bu yıl içerisinde 700 milyon lira, 2025 yılında ise 1 milyar 300 milyon lira olması bekleniyor.

BOTAŞ'ın vergi borçları karşılıksız silinmediği, görevlendirme alacaklarından mahsup edildiği göz önüne alındığında görevlendirme alacaklarına karşılık ferileriyle birlikte terkin edilecek tutar haziran ayı itibarıyla 181,3 milyar lira olarak hesaplandı. Düzenlemenin yürürlüğe girmesiyle Kuruluşun borcu, görevlendirme bedeli alacağına mahsup edilerek Hazine ve Maliye Bakanlığının **BOTAŞ**'a olan 232,6 milyar lira tutarındaki borcu 51,3 milyar liraya düşebilecek.

Bankaların sermayeleri güçlendirilecek

Teklifle, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Piyasa İstikrar ve Denge Alt Fonu'na kamu bankalarının sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla 2024 mali yılı içerisinde ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç etme yetkisi Hazine ve Maliye Bakanına veriliyor. Bu kapsamda 24 Nisan 2024'te itfa edilen ikrazen özel tertip senedin itfası nedeniyle Sermaye Yeterlilik Rasyosu kritik düzeyin altına düşen bankaların sermayelerini güçlendirecek minimum tutar belirlenerek ikrazen özel tertip ihraç tutarının bununla sınırlanması öngörülüyor.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yapılacak değişikliğin yürürlüğe girmesiyle 2024 yılında toplam 3 bin 438 vergi müfettişi için vergi başmüfettişliği kadrosuna atama teklifi yapılması, vergi başmüfettişliği kadrosuna gerçekleştirilecek atamalar sonucunda yapılacak fark ödemelerinin brüt toplamının aylık 20 milyon 628 bin lira olması öngörülüyor.

GSYİH büyümesinden daha iyi bir ilerleme ölçütüne ihtiyacımız var!

**YAKIN PLAN
DİDEM ERYAR
ÖNLÜ**

didem.eryar@nbe.com.tr

İklim eylemi, Paris İklim Anlaşması hedefine ulaşmak için çok yavaş ve çok aşamalı olarak ilerliyor.

Geçtiğimiz Haziran ayı en sıcak Haziran olarak kayıtlara geçerken, bazı bilim insanları 2024'ün kayıtlara geçen en sıcak yıl olma ihtimalinin yüzde 95 olduğunu söylüyor.

Avrupa Birliği'nin Copernicus İklim Değişikliği Servisi, Haziran 2023'ten bu yana her ayın kayıtların başlamasından bu yana geçen en sıcak ayları arasında yer aldığına yer verdi.

İklim değişikliğiyle mücadelede çok yavaş kaldığımızın farkındayız. Hızlanmak için ise, zihniyet ve strateji değişikliğine ihtiyacımız olduğuktesin.

Gerçek olan şu ki, en büyük pozitif devrilme noktası, GSYİH büyümesinden daha iyi bir ilerleme ölçütü benimsenememek olacak.

Küresel ısınmayı 2 derecenin altında sınırlandırmaya yönelik Paris Anlaşmasını yerine getirebilmemiz tek yolu, eylemimizdeki bir şekilde hızlandırılan pozitif devrilme noktalarını bulmak ve bunları harekete geçirmekten geçiyor. Şu anda ihtiyacımız olan karbonsuzlaşmayı beş kattan daha yavaş gerçekleştiriyoruz.

Dünya, temiz enerjiye fosil yakıtlara yaptığını iki katı yatırım yapıyor

Küresel Devrilme Noktaları raporunda yer alan araştırmalar

bunu açıkça ortaya koyuyor. Bugünkü tavrımızı koruduğumuz sürece, 2.5 veya 3.5 derecelik bir ısınma riski ile karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Bu da milyarlarca insanı potansiyel olarak ölümcül ısı ve nem aşırılarından maruz bırakacak bir sıcaklık.

Dünya Ekonomik Forumu, tablo karanlık olsa da, hala umudumuz olduğunu söylüyor ve gerek toplumlarımızda, gerekse teknolojimizde pozitif devrilme noktalarının ortaya çıkacağına dikkat çekiyor. Elektrikli araçların, güneş ve rüzgar enerjisinin yaygınlaşması, kömür enerjisinin azalması geleceğe dair umut veren gelişmelerin başında geliyor.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) küresel olarak tüm enerji türlerine yapılan yatırım miktarını inceleyen Dünya Enerji Yatırımı Raporu'nun yıllık güncellemesi bu olumlu gelişmeleri net bir şekilde ortaya koyuyor.

Rapora göre, dünya şu anda temiz enerjiye fosil yakıtlara yaptığının neredeyse iki katı yatırım yapıyor. 2024 yılında bu oranın 10 katına ulaşması bekleniyor.

Dünya çapında toplam enerji yatırımının 2024 yılında ilk kez 3 trilyon doları aşması bekleniyor. Yenilenebilir enerji, elektrikli araçlar, nükleer enerji, şebekeler, depolama, düşük emisyonlu yakıtlar, verimlilik iyileştirmeleri ve ısı pompaları dahil olmak üzere temiz teknolojilere 2 trilyon dolar harcanacak. Geri kalan 1 trilyon doların biraz üzerinde bir miktar kömür, gaz ve petrole gidecek.

Ama yatırımlarda büyük denge-sizlikler var. Çin dışındaki Yüksek

Toplumsal başarının ölçütü olarak dar bir büyüme tanımını kullanmaya devam edersek, olumlu devrilme noktalarının önüne temel bir engel koymaya devam edeceğiz. Sadece şirket düzeyinde kısa vadeli karı maksimize etmeye ve ulusal ve uluslararası düzeyde gayrisafi yurtiçi hasılanın büyümesini sürdürmeye çalışmak, yaşam destek sistemimizi tahrip ediyor.

Dar bir büyüme tanımı olumlu devrilme noktalarına engel

Dünya Ekonomik Forumu'nun dikkat çektiği gibi, toplumsal başarının ölçütü olarak dar bir büyüme tanımını kullanmaya devam edersek, olumlu devrilme noktalarının önüne temel bir engel koymaya devam edeceğiz.

Çünkü, sadece şirket düzeyinde kısa vadeli karı maksimize etmeye ve ulusal ve uluslararası düzeyde gayrisafi yurtiçi hasılanın büyümesini sürdürmeye çalışmak, yaşam destek sistemimizi tahrip ediyor. Gayri safi milli

mutluluk endeksi ya da gerçek maliyet muhasebesi gibi pek çok alternatif değerlendirme ölçütü mevcut. Bu ölçüm yöntemleri, insan ve ekoloji refahını ölçmeyi ve zarar verici eşitsizlik ve adaletsizlikleri azaltmayı hedefliyor. Yeni bir ilerleme ölçütünün benimsenmesinin, kültürel normlarda derin ve olumlu bir dönüm noktası olacağını kabul etmemiz gerekiyor. Yarımlı kazanımları da, bu adımları atmaya cesaret edebilenler olacak...

selen Piyasa ve Gelişmekte Olan Ekonomiler, küresel temiz enerji harcamalarının yalnızca yaklaşık yüzde 15'ini oluşturuyor. Foto-voltaik güneş (PV) teknolojisine yapılan enerji sektörü yatırımının 2024 yılında 500 milyar doları aşacağı tahmin ediliyor. Çin, 2024'te tahmini 675 milyar dolara ulaşarak temiz enerji yatırımlarının en büyük payını oluşturacak.

Olumlu değişimler

piyasaları da dönüştürüyor

Bu olumlu değişimlerin etkisi piyasalarda da izleniyor. Elektrikli araç bataryaları gibi küreselleş-

miş ürünler için, bir pazardaki fiyat ve kalite iyileştirmeleri her yerde paylaşıyor. Dolayısıyla, gelecekte benzinli/dizel araç satışlarının yasaklanması gibi, bir pazarda inovasyonu teşvik eden eylemler her ke se fayda sağlayacak.

Pozitif devrilme noktaları sektörler arasında da birbirini güçlendirmeye başlıyor. Giderek ucuzlayan bataryalar, enerji arz ve talebini dengelemeye yardımcı olarak yenilenebilir enerjiye geçiş noktasını güçlendiriyor. Veher zamankinden daha ucuz hale gelen yenilenebilir enerji, elektrikli araçların toplam sahip olma ma-

liyetini düşürdüğü için, mobilite-nin elektrifikasyonuna yardımcı oluyor. Bu durum, "süper kaldıraç noktaları" yaratarak, kararlı eylemlerin enerji sistemi genelinde pozitif devrilmeyi tetikleyerek sera-gazı emisyonlarının dörtte üçü-nün ortadan kaldırılmasını hız-landırabilir.

Toprakların özgülleştirilmesi ve beslenme biçimlerinin değiştirilmesi

Emisyonlarındığerdörtte biri, tarımdan ve arazilerimizi kullanma şeklimizden kaynaklanıyor. Özellikle sığır etine yönelik beslen-

me talebi, bu süreçte önemli bir rol üstleniyor. Hayvancılık sektörü, tarım arazilerinin yüzde 80'ini kullanıyor. Bu da güçlü metan emisyonlarına, ormansızlaşmaya ve buna bağlı CO2 emisyonlarının artmasına neden oluyor.

Ormansızlaşmanın sona erdirilmesi, doğanın yenilenmesi, atmosferdeki fazla karbonun uzaklaştırılması, daha sürdürülebilir tarım sistemlerinin benimsenmesi için toprakların özgülleştirilmesi ve beslenme biçimlerinin değiştirilmesi, önümüzdeki dönemin temel ihtiyaçları arasında yer alıyor.